

Laurinkostersällskapet

Vi planerar för att ha följande träffar under 2020

Sommarträffen den 6 juni kommer vi tyvärr att ställa in pga av restriktionerna runt Coronaviruset.

RÄTTELSE!

Höstträffen den 5 september i Finnhamn hoppas vi att vi kan genomföra

Årsmöte avhålls 21 november. Vi återkommer om lokal.

Hoppas att du vill och har möjlighet att delta på våra träffar. Det betyder mycket för sällskapet att vi träffas. Förra året kom ett par nya medlemmar och vi får hoppas på ytterligare i år.

Skriv ut och tag med några ex av vårt informationsblad på sommarens segling. Bra att kunna sticka i näven på Laurinare vid bryggorna!

Medlemsförteckningen

Vår medlemsförteckning, som ligger under fliken Medlemsinfo på vår hemsida är uppdaterad!

Du som saknar din e-postadress där, eller har skaffat en ny, meddela Håkan Lundgren.

Här fortsätter Åke Somnells jorden-runt-segling med Miss My

Så förbereder vi oss på nästa etapp som är tänkt gå till Autitaki, en atoll i norra delen av Cook Islands. Vi räknar med att klara av den turen på fyra dygn.

Vädertypen har förändrats och det verkar bli ostadigare, men barometern står högt så det stämmer inte riktigt. Jag försöker hitta en väderprognos på radion men misslyckas. En station på Nya Zeeland sänder detaljerat väder, men tyvärr inte för vårt aktuella område. Nåväl, när tisdagsmorgonen 27 maj gryr tycker vi det är dags. Vi vinkar hej till Oa Oa, lossar från bojen och drar mot Teavanui-passet f v b Autitaki, belåtna med att vi klarat oss från att behöva lämna "bond".

Miss My vid Oa-Oa

Men - vi håller på att få vända direkt när vi passerat ut genom respasset. Varningslampan för kylvattnet börjar lysa rött, en slang har gått av och vattnet har runnit ut och står nästan upp till motorn. Att byta slangen är lätt gjort men vi märker att vatten också runnit ner i matfacken under durken. Pumpa och torka!!

Det är lugn sjö medan vi jobbar med att fixa felet, men vinden ökar sedan efter hand och medför regnskurar och tråkväder. Vi styr sydväst ner mot Aitutaki och det blir mycket gropigt, så jag blir faktiskt sjösjuk medan jag sitter och lägger in en solobs i sjökortet. Det överraskar för jag har inte känt av sjösjuka tidigare på hela resan. Nåja, det går över när jag kommer upp i sittbrunnen och fått koll på var horisonten är.

Jag tar med "Karlsson" upp för ännu ett försök att få någon ordning på den. Något kärvar "inombords" så jag monterar isär. När jag skall avlägsna ytterhöljet hörs ett "pfjoong" och det rörliga kompasshuset försvinner i en båge ut i Stilla Havet. Manöverlinan, som är fjäderbelastad, var felmonterad och kompasshuset helt simpelt rycktes loss av fjädern. Ajöss med den och jag lät resten av Karlsson följa efter i djupet!

Det blåser friskt och stabilt hela första dygnet. "Styrbjörn" är mera pålitlig än vad "Karlsson" var och håller kompasskursen 240° perfekt. Det lättar något under onsdagen och vi har en behaglig, om än något rullig, framfart. Solhöjder på förmiddag och för middagslatituden stämmer bra.

Vi noterar middagspositionen 28 maj: S 17° 10' /W 154° 08', vilket betyder 123 sjömil sedan Bora Bora.

En solhöjd på eftermiddagen är inte till belåtenhet, den ger en avvikelse åt "fel" håll. D v s inte åt den sida som tidigare felutslag brukat visa. Jag blir fortfarande inte klok på detta. Det har dock ingen praktisk betydelse nu eftersom radiofyren på Rarotonga hörs tydligt och jag kan ana signalerna även från Aitutaki. Vid kvällen ningen mulnar det på igen och skurar dyker upp. Vi får en rejäl dusch i sittbrunnen efter kvällsfikat.

Radiokontakten med Len går perfekt. Han har Rune Hasselqvist på FV Södertörnsskolor, känd

från F 11 som "Visselqvist", på något vis fått en påminnelse om att jag skall lämna in utkvitterade militärprylar till intendenturförrådet på "gamla" F 18. Det är av vissa skäl lite knepigt just nu. Len skall ringa Börje i Bålsta och be honom förklara. Len meddelar också att det finns en "HAM", radioamatör på Rarotonga, som heter Doug McInnes/ZK1AL. Han är "Airport Manager" och jag har hört honom vid något tillfälle. Tyvärr blir det nog inget besök på Rarotonga eftersom det sägs att hamnen är stängd för småbåtar för närvarande.

Den fortsatta framfarten under natten och torsdagen är lugn även om det mest är mulet med några regnskurar. Birgit känner sig lite krasslig med huvudvärk. Dock inte värre än att hon bakar sockerkaka!

Middagspositionen grundar vi på en solobs på tidig förmiddag, radiopejling och "dödräkning": S 17° 50' /W 156° 05'. Vi har gjort en godtagbar dygnsetapp av 110 sjömil.

Fredagen 30 maj kommer med likartat väder som senaste dygnet. Någon solglimt emellanåt men nu hörs radiofyren (AI) starkt från flygplatsen på Aitutaki, så den atollen skall vi inte missa. Vår middagsposition får vi till: S 18° 25' /W 158° 15'.

Aitutaki tillhör staten Cook Islands som består av 15 vulkan- och korallöar. Öar utspridda över en yta av 2 miljoner kvadratkilometer. Invånarantalet är cirka 21000. Huvudön heter Rarotonga i den södra delen av ögruppen, där också Aitutaki finns.

De första som befolkade öarna var polynesier, troligen på 900-talet. Namnet kommer efter Captain Cook som siktade och kartlade en del av öarna på 1770-talet. De första européerna som kom i kontakt med Aitutaki var Captain Bligh och hans besättning på "HMS Bounty" år 1789, strax före det välbekanta myteriet. Cooköarna är sedan 1965 självständigt och i "fri" association med Nya Zeeland. Det är ett modernt land som samtidigt håller kvar sina fina traditioner och polynesiska kultur, speciellt den rytmiska dansen med de vickande höftrörelserna.

Aitutaki har en av de största lagunerna i Pacific, med en typisk korallö som kallas "One Foot Island" längst nere i syd. Det finns ett stort flygfält i nordöstra hörnet, byggt av amerikanerna under andra världskriget. En annan sak att notera: det finns inga hundar på Aitutaki – de är alla uppätna!

Det blir lite dåligt med sömnen under natten till lördag, vi kollar titt som tätt att vi inte går på något rev under mörkret. Vår beräknade position stämmer dock bra och fyren på Aitutaki dyker upp strax för gryningen. Vi går runt flygfältet i frisk vind, som lugnar sig när vi kommer ner i lä. Vi hittar det lilla infartshålet genom revet till huvudorten Arutanga. Några fiskare vinkar uppmuntrande, så vi startar motorn och tar sats. Men, vi kommer inte så långt, motströmmen är 7 knop. Hjälp kommer, – ett par killar i en liten motorbåt drar oss förbi den värsta motströmmen. Strax därpå kommer Heinz, en tysk-kanadensare, ut med sin gummijolle och lotsar in oss till ankarplats i lagunen. Även där råder ett par knops ström med

många rev och grundområden runt om, så det gäller att få bra ankarfäste. Det lyckas! Klockan är 09.30 när vi ligger på plats och vattnet är härligt smaragdgrönt, precis som vi blivit bortskämda med på andra platser här nere i Pacific. Vi noterar ett tiotal seglare för ankare i lagunen.

Så jollar vi in till byn Arutanga. Det är långhelg, på måndag firas drottning Elizabeth's födelsedag så bara ett par butiker håller öppet. Vi går först till Rapae Cottage Hotel, ett av många "resorts" på ön och växlar lite pengar. Här är det Nya Zeelanddollar som gäller. Vi finner det viktigaste: bröd, dricka och apelsiner och konstaterar att prisläget är betydligt lägre än borta i Franska Polynesien. Men precis som där är folk glada och vänliga, alla hälsar och vinkar.

På kvällen jollar vi iland igen och går bort till "Big Jey's", äter "fish and chips" med öl á 4 NZ\$. Så småningom kommer en orkester och spelar dansmusik. En blandning av "vanliga" och inhemska låtar. Vi fördriver en del av tiden med att snacka med kanadensaren Peter som är solo-seglare och ligger bredvid oss med sin 27-fots "Yehudin". På väg tillbaka till Miss My kör vi över ett korallrev som träffar utombordarna och en säkerhetssprint till propellern går av. Vi lyckas med viss möda ro den återstående sträckan till Miss My.

Det är så söndag och vi sover ut ordentligt. Efter frukost rör vi över till Peter och får låna en bok med koder för väderanalys samt frekvenser för

sändningar. Jag plankar dessa uppgifter för kommande behov. Mest intressant är en Nya Zeeländsk station, som sänder sådana väderrapporter på morse.

Heinz, som mötte oss, och hans fru Muriel har en fin egentillverkad båt som heter "Mani Te Muana". De donar och ställer bland seglarna i lagunen. Vi finner snart ut att det finns två läger bland gästade seglare, för och emot Heinz. Vi har ju blivit väl mottagna av Heinz, vi besöker deras båt och beslutar oss för att förhålla oss neutrala, svenskar som vi är. Motpolen tycks finnas på "Sun Tamarin", en stor (55-fotare) israelisk båt med två killar och en tjej ombord. De heter Yosy, Avi och Orly. (Amatörsignal: 4X6NNZ). Skepparen Yosy är enbent och har öglor monterade här och var ombord, med vars hjälp han svingar sig förvånansvärt smidigt både på och under däck. Vi blir inbjudna även till dem och får en massa information om områden som är av intresse t ex Röda Havet, som inte är så farligt enligt israelerna. Man får ha tålamod med nordvinden i norra halvan och eventuellt vänta på stiltje som brukar inträffa cirka en gång per vecka. Då gäller motorgång. Vi får väl se om det stämmer...

Flera av båtarna här har varit ute i en storm för ett par veckor sedan. En amerikansk trimaran fick mastbrott och har låtit korta av och reparera här. Så får vi under dagen besök av en kille från "agriculture" som utför insektsbekämpning genom att spraya inombords. Det tar en halvtimme innan vi kan gå ner igen. Vi känner inget obehag, men en del kackerlackor far tydligen illa och har krupit fram ur vråna.

Jag har en del radiokontakter med Len som vanligt och med Birger i Arizona och som jag inte hört av på ett tag. Under tiden tjoar Birgit till, det är den stora svarta spindeln från Daniel's Bay på Nuku Hiva som visar sig i skafferiutrymmet. Ett misstag – för nu möter den sitt öde.

Måndagen är alltså helgdag, så vi tillbringar mesta tiden ombord med lite småpyssel samt bad i lagunen. På tisdagen jollar vi in till byn igen. Vi dricker öl utanför en liten butik på "Storgatan" tillsammans med "stora gänget" av seglare. Där träffar vi även på Father George – en holländsk katolsk präst, som inviterar oss hem till sig för kvällen samt att delta i en utflykt imorgon.

Mötet med George är intressant. Han berättar om sin "underjordiska" verksamhet hemma i Holland under kriget och sina upplevelser under många år på öar i Pacific och vi får studera hans omfattande loggböcker. Hos George träffar vi också amerikanska paret Elizabeth och Lou. Elizabeth har en systerdotter, Patricia, som bor i Husqvarna.

På vägen tillbaka kör vi återigen på ett korallrev. Det blir hål i botten på dingen och säkerhetssprinten till propellern går av för andra gången. Nu är det slut på reserverna! Vi orkar inte ro emot den starka strömmen, men som tur är driver vi förbi "Sun Tamarin" som observerar oss och ger oss bogsering till Miss My.

Det är onsdag 4 juni. Gummibåt och utombordarn måste fixas. Stopp i toan, saltavlagringar mm i slangen till septiktanken innebär en del "skitjobb" (sånt som man måste räkna med).

Israelerna ger sig iväg mot Tonga och innan de lämnar Aitutaki kommer de över till oss med bananer. Muriel, från "andra lägret", kommer sedan till oss med paprika så vi blir verkligen väl ompysslade. På eftermiddagen blir det biltur runt ön med Father George, för han pysslar om oss alla långväga gäster här.

På torsdagen går jag upp till öns sjukhus för att om möjligt få kontakt med en tandläkare, vilket lyckas efter en dryg väntan. Det visar sig vara karies under en stötdand. Ingen åtgärd mer än en mycket

temporär "dressing". Här gäller mestadels den radikala åtgärden att dra ut besvärliga tänder. På sjukhuset träffar jag på Tatira, den administrative chefen, som inbjuder oss att komma tillbaka imorgon för en visning av den relativt nya anläggningen.

Fredag 6 juni - Sveriges nationaldag. Dagen blir jobbig med inköp, tvätt och vattenhämtning. På eftermiddagen går vi för att besöka Tatira på sjukhuset. Han visar stolt upp anläggningen som bekostats av Nya Zeeland. De har plats för 20 inlagda patienter. Cirka en gång/månad kommer ett operationslag från Rarotonga för att operera de patienter som behöver. För övrigt finns här två läkare; en australisk och en inhemsk. Vi träffar den senare som frågar om vi behöver någon vård. Det är inte aktuellt men Birgit har emellanåt lågt blodtryck, så det provas och konstateras mycket riktigt vara för lågt. Det är ju ingen sjukdom så det föranleder ingen åtgärd.

På kvällen är det "Island Night" på Rapae Cottage Hotel. Praktiskt taget hela seglar-kolonien är där. Vi träffar även två svenska ungdomar som är på rundresa. Det är Ulf Karlholm, brorson till Kaj Karlholm (han med "radiatorsten" - gick kurs på Försvarshögskolan) och Marie Johansson. Lokala förmågor håller igång med dans-uppvisning och vi deltar efter bästa förmåga.

Till evenemanget får vi skjuts av doktorn vi träffade på sjukhuset och när det hela är

över fram på nattkröken kommer Father George och hämtar oss med sin pickup. Snacka om service!

Lördagen ägnas mest åt social samvaro. Vi hämtar beställda bullar och passar på att besöka "vår" präst igen. Han får en burk kaffe som tack för skjutsen igår. Ombord får vi besök av besättningen på California-trimaranen "Deciderata": Vicki, Mel, Jenny och Erica. Fika och mycket snack med det glada gänget. Vi jollar också över till Heinz och Muriel, som liksom oss avser att gå till norra Tongagruppen Vavau.

Vädret är dock mulet och blåsig, så nu är det läge att pröva analysprogrammet jag fått. Jag lyssnar in NZ-stationen och ritar sedan egen väderkarta. Det är ganska tätt mellan isobarer och konvergenslinjer men något djupare lågtryck verkar inte vara i antågande. Vi ligger bra här, så vi avvaktar tills det känns lugnare.

Söndag och fortfarande mulet med frisk ostvind. Vi utökar bekantskapskretsen med John Wood och Shona MacKainzie på NZ-båten "Woodwind". Där träffar vi också John och Lona Hunkin, som köpt vraket av en segelbåt här och som de nu tänker rusta upp. Det är alltid trevligt att möta optimister!

Jag tar in en ny väderanalys. Nu indikeras ett lågtryck hitom Tonga. Inga storm-varningar men det är kraftiga västvindar på nordsidan (det blåser medsols runt lågtryck här söder om ekvatorn). Detta bekräftas vid radiokontakten med Yosy på "Sun Tamarin" som mött västvinden idag. Jag lyssnar efter Len på radion men hör inget, han har väl sovmorgon...

Måndagen kommer med fortsatt tråkväder. Ulf Karlholm och Marie kommer ombord på förmiddagen. Trevliga ungdomar som i eftermiddag skall åka vidare mot Rarotonga och sedan till Seattle, där Ulfs bror skall gifta sig. Det är omöjligt att ta ut pengar på VISA-kort här,

så vi får låna 140 US\$ genom resecheck av Ulf. Jag får god kontakt med Len idag, så syster Ulla i Landsbro meddelas och sätter direkt in summan på Ulfs postgiro hemma.

Förnyad väderanalys visar att lågtrycket bör ha passerat till i morgon så vi räknar med avgång då. Nu kan vi summera intrycken från 10 dagar på denna verkliga söderhavssö, även om det varit en smula dåligt väder senaste dagarna. Det bestående intrycket är utan tvivel alla härliga människor vi mött. Father George som månar om alla, alla vänliga öbor och inte minst alla trevliga långseglare. Något att minnas!

Aitutaki – Alofi

Det är tisdagen 10 juni. De senaste dagarnas regn- och blåsväder har äntligen vänt till det bättre och vi har beslutat oss för att avgå från Aitutaki. Högvatten inträffar vid 12-tiden vilket vi måste ta hänsyn till. Vi minns hur det var att gå in i lagunen mot strömmen, så vi avvaktar utåtgående ström och lättar klockan 13.00 tillsammans med trimaranen "Desiderata". Vi är 14st långseglare innan vi går och av de som stannar kvar blir vi vederbörligen avvinkade och tutade.

Vi siktar in oss på en lilla ö-staten Niue, cirka 550 sjömil västerut och räknar med att klara den distansen på cirka 5 dygn. Starten blir emellertid långsam, en svag nordostvind ger dryga 2,5 knop med dubbla genuor uppe. "Desiderata" meddelar över VHF att de gör endast 2 knop så vi är i gott sällskap. Jag får även kontakt med Heinz på "Mani Te Muana", de hade också tänkt ge sig av idag men Heinz har drabbats av någon influensaliknande åkomma så de måste avvakta. Jag känner mig heller inte helt kurant, har hosta och lite besvär med bröstet så Birgit tar det mesta av nattvakten. Det blir dock inte mycket till segling, vi ligger mest och skvalpar hela efternatten.

Morgonen randas – halvklart, lite svalt och en svag motvind! Det blir motorgång med genua och stor på "motorkryss". Det innebär cirka 10° avvikelser från planerad kurs men inte mycket att göra åt just nu. Jag tar in en väderanalys och ritar en karta, det är ett "tråg" med lågt tryck söder om oss som ger oss västvinden. Det bör bli en vridning mot sydost om en eller två dagar.

Middagspositionen visar att vi tillryggalagt 62 sjömil sedan Aitutaki och vi får nog ställa in oss på en senare ankomst till Niue än vad vi först hoppats på.

Heinz meddelar att han fortfarande är krasslig i Aitutaki och Len hemma i Svedala har vissa problem att höra mig, men förmodligen inte på grund av öronproblem. Vi får dock igenom hälsningar åt ömse håll, bl a från Möllers i Simrishamn som vi mötte på Martinique. De är nu hemma igen.

Ytterligare två dygn förflyter med samma tråkiga vindförhållanden, motor i motvind med 3 knops framfart. På torsdagen har jag radiokontakt med Yosy på israeliska "Sun Tamarin". De är nu i Vavau som är den norra Tongagruppen. Där har vinden slagit om till sydost men vädret är tråkigt. Vi är också klart missnöjda med vädret, inte alls vad vi förväntat oss av Stilla Havet. Vattnet var ju ganska svalt på Aitutaki där vi badade. Här har vi inte ens tänkt på att pröva på havsvattnet! Jag tycker att förkylningen har gett med sig och Birgit mår prima, så det kanske ändå blir ett dopp endera dagen.

Fredag 13 juni. Vi kan ta en solhöjd vid 9-tiden på morgonen, sedan ser vi inte solen på hela dagen. Radiofyren på Niue börjar höras och vi fastställer vår middagsposition till: S 18° 46' / W 163° 25'. Det innebär dryga 200 sjömil från Aitutaki, alltså nästan 2/3 kvar till Niue. Tålamod har vi för åtminstone en vecka till!

Väderanalysen visar lågt tryck med flack tryckfördelning, lätta sydvindar är att vänta.

Lördagen kommer med vad som liknar en svag kallfront och svag sydvästvind, alltså fortsatt motorgång. Jag har ett radiosnack med Birger i Arizonaöknen, han har 40°C – och Arne tycker det är kallt i Sydney (+15°). Från Sverige hörs inte ett knyst. Vi ”brassar” klockan en timma och har nu lokal tid som är GMT –11 timmar.

Söndag 15 juni. Jag har födelsedag som inleds med att Birgit bjuder på choklad och smörgås vid vaktombytet mitt i natten. Vädret klarnar efter hand och den utlovade sydvinden kommer på morgonen, så vi kan äntligen låta ”Yanne” få vila ett tag.

Middagspositionen visar S 18° 50′/W 166° 43′. Det innebär 175 sjömil kvar till Niue. Vi har 47 liter diesel kvar så det kan gå med motor hela vägen om det skulle krävas. Nåväl, det mojnar på eftermiddagen så motordunk igen från 15.15.

Radiokontakt med Arne i Sydney och rätt som det är dyker Len upp igen. Han hör mig svagt när jag försöker få fram ett meddelande om bokning av färjeplats för Birgit, från London till Göteborg. Så småningom får jag kvittens på att det gått fram.

”Styrman Karlsson” är ju borta sedan länge, men han skulle ha behövts eftersom vi måste handstyra hela tiden. Natten till måndagen är lugn med halvmåne över havet och ganska svalt. En dunjacka följer med vid vaktombytena, så det är ändå ganska mysigt uppe vid rodret även om tretimmarspassen känns långa.

Man har god tid att observera stjärnhimlen och kan konstatera att Södra Korset visserligen är en framträdande stjärnbild, men att det totalt sett är fattigare på stjärnor här på södra halvan av vårt klot än uppe i norr. Polstjärnan har sjunkit under

horisonten sedan länge och Karlavagnen tycks ha kört omkull, den hänger upp och ner där norröver. Vi diskuterar att skaffa både en ny autopilot och en satnav när vi kommer till Fiji. Bästa sättet är nog att beställa grejorna från England.

Måndagens middagsposition visar dryga 80 sjömil till Niue så imorgon skall vi vara framme. Etappen från Aitutaki har ju inte varit en av våra längsta men den har varit smågnetig och ganska tråkig, med mycket motvind och motorgång. Vi har inte sett mycket av vare sig andra fartyg eller liv i havet så det ska bli skönt att komma iland igen.

Just vid soluppgången på tisdagen skymtar vi Niue vid horisonten. Vi siktar mot sydändan för att gå upp mot ”huvudstaden” Alofi som ligger på västkusten. Namnet Niue betyder ”bevara kokosnöten” och antyder betydelsen av densamma. Ön skiljer sig från de flesta andra atollöar i Stilla Havet, den saknar yttre korallrev och lagun och är oval till formen – cirka 15 x 30 km. Basen är vulkanisk med terrasserat kalkstensrev intill stranden. Från havet ser Niue platt ut, högsta punkten anges till 69 m ö h.

Niue

Niue befolkades för ett par tusen år sedan av polynesier från Samoa och Tonga. Som många andra öar ”upptäcktes” Niue av Captain James Cook år 1774. Hans avsikt var att kalla ön ”Prince Frederick Island”. Mottagandet från infödingarna var emellertid inte särskilt välkomnande så han gav ön i stället namnet ”Savage Island”, vilket avskräckte fortsatta närmanden av västerlänningar tills missionärer vågade sig dit 1830. Dessa lyckades väl i sin verksamhet och en missionär rapporterar redan 1850 att alla ”vildarna” var ”under the influence of the Gospel of Christ.”

Befolkningsutvecklingen har en lång tid varit negativ för Niues del. Nu bor här ungefär 2000 människor medan antalet

Niuebor är cirka 10 000 på Nya Zeeland. Visserligen är Niue självständigt, en parlamentarisk demokrati i fri association med NZ men utvecklingen återspeglar öns beroende av NZ. Vi får senare veta att premiärministern är speceri- och diversehandlare i Alofi.

Vi anländer till Alofi tisdag 17 juni vid 11-tiden och ankrar ett stycke ut på 12 meters djup. Som enda granne har vi en amerikansk ensamseglare, Manning J Eldridge på S/Y "Marara" (Flygfisk). Manning kommer från Long Beach Cal.

Efter en stund kommer "myndigheterna" utroende. Det är tullchefen, en företrädare för hälsovårdsmyndigheten (filippinsk läkare) samt en man från jordbruksdepartementet. Det är trevliga gossar – möjligen med undantag av tullaren, en bastant kille, som dels håller på att trampa sönder gummilisten runt relingen och dels är allmänt trumpen. Doktorn tycker tydligen att vi ser tillräckligt friska ut, han hade inga kommentarer. Jordbruksskillen är endast intresserad av om vi medför kokosnötter från någon annan ö. Det gör vi ju inte.

Så är det då tullen; mycket papper är det och vi känner igen en del byråkrati från England. För att muntra upp stämningen bjuder vi på en (eller kanske två) whiskey-drinkar. Det återstår dock en del formaliteter som måste lösas på tullkontoret, så vi följer med vår tullman dit.

Han har nu blivit ganska upprymd, pappersexercisen går som en dans. En av hans assistenter skiner upp när hon hör att vi kommer från Sverige, hon har en väninna som bor där. Om jag får namn och adress lovar jag att en radiohälsning skall komma fram. Det får jag, men det visar sig vara i Schweiz! En inte helt ovanlig förväxling.

Tullchefen skjutsar sedan omkring oss i tjänstebilen för diverse inköp och slutligen för ett besök hos tandläkare. Den "dressing" jag fick på Aitutaki tålde inte sjölivet. Här fylls det med något jag uppfattar som "zinkmol".

Kvällen tillbringar vi tillsammans med Manning J Eldridge på Niue Hotel och äter "smorgasbord", gott och vällagat. Ensamseglarna utgör ett speciellt släkte och Manning utgör inget undantag. Veckor i sträck i ensamhet på en liten båt måste ju sätta sina spår och det märks när de kommer iland. De har behov av mänsklig kontakt och tar då tillfället i akt att prata ut om allt som komprimerats under sjötiden. Vi utbyter erfarenheter till ömsesidig båtnad.

Det börjar regna när vi jollar tillbaka till Miss My. Det ökar till skyfall framåt natten och det är mycket rulligt.

Niue – Tonga

Onsdag 18 juni blir hektisk, åtminstone morgonen. Det väntade lågtrycket kom tidigare än beräknat och vinden har vridit mot nordväst. Här finns ju inga skyddande rev så situationen börjar bli ohållbar. Iväg så fort som möjligt! Det är dock lättare sagt än gjort, ankaret har fastnat i korallen. Att dyka ner är inte att tänka på så vi är beredda att kapa ankarlinan. Vi kör ytterligare ett par ryck med motorn och plötsligt släpper ankaret. Vi motrar ut från den upprörda kusten och ser att Manning J ligger kvar. Han får det säkert skumpigt!

Vi siktar nu på Vavau – den nordligaste Tongagruppen, en distans på futtiga 240 sjömil. Vi seglar i kuling med dubbla rev på storen och stormfock. Kursen blir lite sydligare än önskad färdlinje men ”Styrbjörn” jobbar stabilt. Det är mestadels soligt och vinden avtar något mot kvällen. Den bör nu vrida mot syd på baksidan av lågtrycket.

Vid midnatt får vi kraftigt regn igen. Vinden vrider som väntat och avtar alltmer. Vi tar så småningom hjälp av Yanne för motorsegling. På torsdag eftermiddag ser vi ett segel framför oss. Vi kommer ifatt och ser att de ligger och skvalpar med slaka segel. Det är den lilla träbåten ”Shaula” från Auckland NZ, med ungdomarna Patricia Bolam och Bret Kannemeyer som vi träffade på i Aitutaki. De har varit ute på en verklig långtur och rundat Kap Horn. Nu har de en del trubbel, de har fått påhälsning av en svärdfisk som tydligen blivit retad och kört svärdet genom bordläggningen. Det hade gått in mellan två bord och brutits av så att en del hade fastnat i hålet. Läckaget är obetydligt, så de tänker fortsätta till Vavau med ”pluggen” i hålet.

Det är fredag 20 juni och midsommarafteon. Vi bestämmer oss för att fira midsommar idag och skipa midsommardagen. Den är ju imorgon,

men den dagen får vi med stor sannolikhet inte uppleva. Vi bör komma till Tonga då och eftersom Tonga lagt sig på andra sidan datumgränsen missar vi en dag av våra liv.

Vi upplever vackert väder, ingen vind att tala om och massor av fiskar hoppar runt omkring. Skulle smaka gott med färsk fisk till middag, alternativet lutar åt corned beef. Föralldel, Birgit är en fena på att få piff på det mesta men ändå... Vi kastar ut två drag och avvaktar.

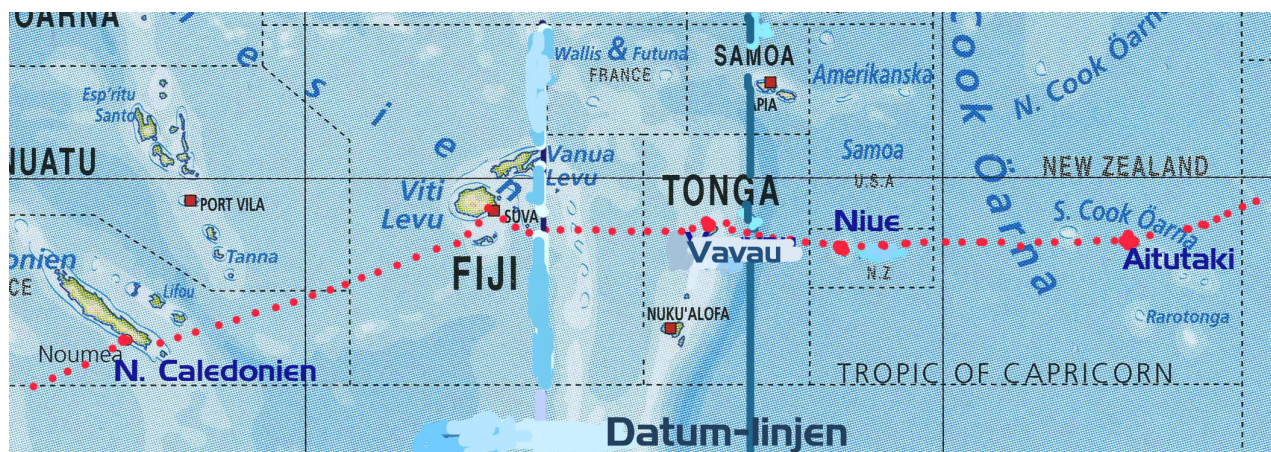
Midsommarafteonens middagsposition är S 18° 50' /W 172° 48'.

Någon fisk lyckas vi inte fånga men får en märklig påhälsning. Vi hör plötsligt en rejäl smäll akterut i båten. Vi spanar men kan inte upptäcka något. Efter en knapp halvtimme upprepas smällen och nu ser vi en stor svärdfisk intill aktern. Det är ett stiligt exemplar med vackra svarta och vita teckningar på huvud och fenor. Den verkar nyfiken på något vis och följer oss en stund. Så gör den några lovar runt båten –

men inga nya attacker. Vi har ju gårdagens episod med Shaula i färskt minne. Det kan inte vara samma firre för den här har svärdet i behåll. Kanske är den här arten speciellt angelägen om sitt revir och betraktar oss som ovälkomna inkräktare?

Det blir heller ingen corned beef till middag. Birgit tar fram vår normala söndagsmat, en burk kyckling. Så fortsätter vi vår motorgång med segel uppe och som hjälper till lite.

Nu hoppar vi direkt till söndag 22 juni. Vi passerar just Tongagraven - 10.800 meter under kölen. Vi funderar lite över ifall man skulle sjunka till botten om man ramlar i. Men förmodligen blir man väl hajmat dessförinnan! Tur att man inte kan se ner till botten.

Jag lyssnar efter radiofyren på Vavau, men kommer på att den inte sänder på nätterna och absolut inte på en söndag då all flygtrafik är förbjuden. Vi siktar ljus vid horisonten klockan 04.30 och det är Tonga. Vi kommer in något syd om nordspetsen av Vavau-arkipelagen, så navigeringen får godkänt. Inklarering skall ske i huvudorten Neiafu med insegling västerifrån.

Vavau-gruppen

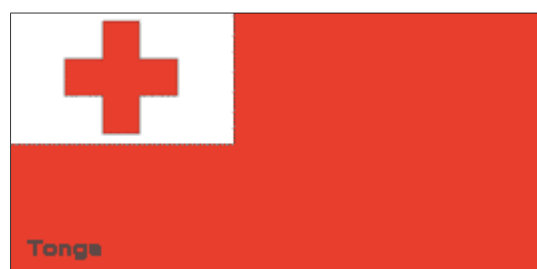
Tonga är den enda återstående monarkin i Polynesien. Huvudstad är Nukualofa i den sydliga ögruppen Tongatapu. Kungen heter Taufa'ahu Tupou IV och efterträdde sin mor drottning Salot Tupou III 1965. Liksom modern är kungen minst sagt bastant till formatet.

Tongafolket är av blandat polynesiskt ursprung. De första européerna som kom i kontakt med Tongöarna var holländare 1616. Så småningom kom, givetvis, Captain Cook till området. Han var där i två omgångar, både 1773 och 1777. I motsats till Niue fann han folk så vänliga att han

benämnde området "The Friendly Islands". Förmodligen ovetande om att det smiddes planer på att överfalla hans upptäckargrupp.

Den norra ögruppen kallas Vavau och består av 34 småöar, varav 21 är bebodda. Öarna består av kalkstensformationer med gott om korallrev emellan. Huvudorten heter Neiafu och ligger inne vid en djup och välskyddad vik, som av en spanjor döptes till "Puerto de Refugio" (Port of Refuge Harbour)

Det är söndag 22 juni och vi "dubblar" nordändan av Vavau på förmiddagen och girar sedan åt sydväst utmed huvudön. Det vi först ser är en öde kuststräcka med en brant klippa mot havet. Bebyggelse dyker upp lite senare när vi når "innerskär-

gården". Vi vet att allt är stängt på söndagarna, även myndigheterna tar ledigt, så vi väljer att gå ner till sydvästsidan av ön Nuapapu, där vi ankrar klockan 13.00 utanför den lilla orten Nopapu.

Vi får ganska omedelbart besök av ett antal ungdomar, nyfikna men trevliga. Fika och cigarettändare byts mot fisk och grönsaker. Vi hör sång från metodistkyrkan i byn och efter en stund är gudstjänsten slut. Ett 50-tal personer embarkerar en båt som är mindre än Miss My, för att bli transporterade till sina hemöar i grannskapet. Vi blir upplysta om att man vid dåligt väder bara tar 34 passagerare! Själva väljer vi att ta det lugnt ombord och sova ut.

Kyrkbåten lägger ut vid Nopapu

Måndag 23 juni. Vi håller på med frukosten när lilla Katuska – 8 år – kommer utpaddlande och håller upp ett par papayafrukter. Hon får en T-shirt i utbyte. Så hör vi att folk på land ropar efter henne. Det är föräldrarna – hon hade tydligen smitit iväg utan lov. Katuska hukar i kanoten på utsidan av Miss My – men Birgit förstår att föräldrarna är oroliga och pekar mot flickan. Hon blänger lite ilsket och paddlar iland – förmodligen ändå rätt nöjd med den affär hon gjort.

Klockan 08.30 är vi redo för att gå upp till Neiafu för inklarering. Det är en fin dag med alldeles lagom sommarväder – och efter en härlig skärgårdstur lägger vi till vid "tullbryggan" vid 11-tiden. Patricia och Bret i Shoula anländer samtidigt. De hade också så småningom tagit motorhjälp – och hade fortfarande kvar "svärdet" genom båtsidan. Vi väntar en stund på myndigheterna –

tull/immigration/agriculture, som vanligt. Inkларeringen går smidigt och vi lämnar pistolen till tullen för förvaring. Killarna får var sin flygvapentändare, som de blir glada för. Representant för hälsomyndigheten skall också infinna sig, men ingen kommer, så vi tar tillfället i akt att titta på byn – främst Robin's Gift Shop, där vi även kan kaka hamburgare. Därefter går vi ut och ankrar utanför Hotel Paradise bland cirka 40 andra båtar. Ankarbotten är inte den bästa – det är djupt med en massa korall, så vi hoppas på att få loss ankaret så småningom.

Vi konstaterar att Tonga är en av de mera intressanta platser vi besökt. En uppsjö av "handicraft" finns – t ex tapa (material av mullbärsbuskens bark) och träskulpturer.

Tisdagen blir innehållsrik. Först in till Paradise för anmälan. Vi betalar ca 35 SEK för att utnyttja hotellets faciliteter: vatten, dusch, sopavlämning m m. Därpå beger vi oss in till byn för att betala hamnavgiften – ungefär samma summa som till hotellet.

Vi ser oss omkring och noterar skillnaderna här mot andra delar av Polynesien som vi sett. Människorna här är lite mer krullhåriga och mörkare i hyn och klär sig lite annorlunda – även männen går ofta i kjol. Vi går in till Robin's igen och köper lite prylar – bl a en rejäl stridsklubba (som vi hoppas slipper komma till användning). Shopen i hotellet har bl a fina arbeten av en ung man – Tilisa Vai, 19 år, som jobbar i sin "verkstad" under ett träd vid stranden. Vi tar kontakt med honom och förstår att han helst tar beställningar direkt av båtfolket för att komma undan hotellets prispålägg. Det måste ske på ett fint sätt eftersom han har vissa favörer från hotellet. Vi är intresserade av ett par "trögubbar".

NZ-ungdomarna Patricia och Bret kommer ombord till oss för fika och snack på kvällen. Jag hinner också med ett långt radiosnack med Len. Vi diskuterar åter

möjligheten att få hjälp med att beställa en satnav från England. Vi har tänkt oss en "Walker 412" – men den finns tydligen inte längre på marknaden. Det händer saker snabbt på elektronikfronten! Svågern Inge i Landsbro har en engelsman anställd, som kan hjälpa till. Ärendet fortsätter...

Onsdag 25 juni. Vi tar oss in till "varvet" för att köpa diesel och fyller 90 liter i våra plastdunkar. Mätaren visar emellertid 104 liter, vilket jag påpekar. Mackkillen svarar att de alltid lägger på 15 % extra, mätaren är inställd så. Jag vägrar att betala för mer än vi fått vilket killen accepterar. De flesta blir helt klart uppkörda! En svenskättad dam – Sandy – kommer över till oss från amerikanska båten "Sea Swan". Hon är nyfiken på Sverige och helt klart stolt över sitt svenska påbrå. Heinz och Muriel anländer, han är nu återställd efter influensan och far omkring med sin jolle som vanligt. För övrigt blir det mycket "båtsnack", alla är trevliga och räcker gärna en hjälpende hand när så behövs.

Det torde snart vara dags för en förnyad bottenmålning, vi kan notera snäckor och annat skräp längs kölen. Målningen får dock anstå ett tag, så torsdagen inleds med botten-skrapning. Efter ett antal dykningar har jag fått bort det mesta av beläggningen. Det bör lägga någon knop till maxfarten.

Fika och mera båtsnack hos Ruby's. Vi har bestämt oss för en liten tur i den Vavauiska skärgården och lättar ankar fram på eftermiddagen. Första stoppet är "Svalgrottan" vid infarten mot den stora hamnbassängen. Det är en underlig skapelse i kalkstensklippan med just massor av svalor som flyger omkring därinne.

Vi jollar in i omgångar och tar en del kort.

Det är fredag 27 juni och vi ligger kvar ankrade vid Taliuhau.

Vi får kontakt med ett gäng unga killar, alla är mormoner. De kommer ut till båten i omgångar, anförda av Siosi (George). De är trevliga och intresserade men flera kommer nog för att få en penna. Det har snabbt spridit sig i byn att vi gett bort sådana.

Vi tar en ny tur i byn på eftermiddagen. Det ser fattigt och ganska skräpigt ut. Prydligast är en ny mormonkyrka, ett år gammal nu. Där finns byns enda elgenerator liksom en ny tennisbana. Vi har ju märkt att de flesta, för att inte säga alla här på öarna är mycket religiösa. Mormonkyrkans grepp om den här byn är förståelig eftersom flera ungdomar får utbildning i mormonernas högborg, Salt Lake City i USA, samt att kyrka och annat är gåvor från USA.

Vi ger bort några barntrojeor till ungar som vi råkar möta och vi får frukt och snäckor av Siosi och hans kompis John. Den senare får också ett gammalt tapeband med gruppen "Kiss".

(fortsättning i nästa nummer)

Det här Bladet-numret blev lite större än brukligt. Men i dessa Corona-tider så tror vi att möjligheten till lite extra läsning är uppskattad!

Håll ut, håll avståndet och håll dig hemma om du känner dig det minsta sjuk!